Tyske Kvinder og Freden.

—o—

Det tyske Udvalg angaaende Kvindekongressen i Haag i April 1915 har indsendt følgende Andragende til den tyske Regering:

Til Hans Eksellence Rigskansler, Dr. von Bethmann-Hollweg, Berlin.

Udsendinge fra den Internationale Kvindekongres, som fandt Sted i Haag fra d. 27. April til d. 1. Maj, har overrakt Europas Regeringer og Præsidenten for de forenede Stater i Amerika Kongressens Resolutioner, for at de deri, af Kvinder i krigsførende og neutrale Lande, udtalte Fordringer maatte blive tagne i Betragtning ved Fredsslutningen.

I mange tyske Kvinders Navn gentager Undertegnede denne Bøn og fremhæver i Særdeleshed det Punkt, som synes os at være det vigtigste for en vedvarende Fred og for det tyske Riges Anseelse, nemlig:

At Nationernes Selvbestemmelsesret bliver respekteret, og at Tyskland, som Følge heraf, afstaar fra alle Krav om vedvarende Herskerret over erobrede Landsdele under Forudsætning af, at ogsaa det tyske Koloniomraade, som er i fjendtlig Besiddelse, i sit fulde Omfang bliver tilbagegivet.

Motivering.

Tyskland har erklæret, at det ikke fører Erobringskrig, men derimod er bleven tvunget ind i en Forsvarskrig. Det begrunder sit Neutralitetsbrud overfor Belgien i første Linie med Selvopretholdelsens Princip.

Vor Regering er gennem denne Handling kommen de fjendtlige Hæres Indfald i Forkøbet og har skaanet vort Land for at blive Skuepladsen for denne, den frygteligste af alle Krige.

Hele Verdens Nationer har, for saa vidt de har været i Stand dertil, altid betjent sig af lignende Praksis; men et Kulturfolk skulde tage Afstand fra Anneksion af det besatte Land, i Særdeleshed, naar det har Haab om at blive Sejrherre og allerede under Krigens Gang har fjernet enhver Tvivl herom.

Det burde tydelig udtrykkes, at de tyske Tropper kun besætter Belgien, indtil de i denne Krig deltagende Nationer atter frigiver de af dem besatte Landsdele, og frem for alle de tyske Kolonier.

Vi tror at turde paastaa, at en Offentliggørelse af dette Indhold ikke alene i væsentlig Grad vilde berolige den nuværende politiske Stilling, men ogsaa vilde forkorte Krigen, idet Belgiens Befrielse paa fjendtlig Side bliver taget som en vigtig Grund til Krigens Fortsættelse.

Vi skal afholde os fra at komme nærmere ind paa de skæbnesvangre Følger af Belgiens Anneksion saavel for Europa i Almindelighed som for vort Fædreland i Særdeleshed, idet vi kun kunde gentage, hvad enhver forstandig Politiker ved derom.

Til Slut retter Undertegnede til den tyske Regering en indtrængende Bøn om ikke at tilbagevise Fredsforslag, ligegyldig fra hvilken Side disse end maatte komme; men tværtimod at overveje disse, og drage Omsorg for, at det ikke længere formenes det tyske Folk Ret til, for den brede Offentlighed at udtale sine Fordringer om og Ønsker for den kommende Fredsslutning.

I Haab om en gunstig Behandling af vort Andragende, underskriver vi os paa det forberedende Udvalgs Vegne.

Anita Augspurg. Frida Perlen.
Lida Gustava Heymann.
Elise von Schlumberger.

Lidt om Kvinder, der maa gemme sig i Krogene.

Der er en Sag, som jeg gerne vil bede Dansk Kvindesamfund og de Kvinder, der kommer til at tage Del i Lovgivningsarbejdet, om at lægge sig paa Sinde, det er de lavtlønnede Embedsmænds Enkers Stilling. Denne trænger i højeste Grad til Forbedring, idet den Pension, Loven tilkender dem, er saa meningsløs lille, at den ikke engang kan fri dem fra ligefrem Nød.

De fleste mindre Embeds- og Bestillingsmænd maa ofre 4—5 Aar og c. 3000 Kr. paa deres Uddannelse, derefter begynde med en Løn paa 6—700 Kr. for saa i Løbet af 3—4 Aar at stige til c. 1500. Paa det Tidspunkt gifter de sig maaske og lever saa videre under saa knappe Kaar, at der ikke kan være Tale om at lægge noget op. Først efter en Funktionstid paa en Snes Aar kommer de paa højeste Lønning, 2—3000 Kr.

Hvis nu Manden dør, yder Staten — i hvert Fald naar det er en Lærer. Talen er om — 1/8. siger og skriver en Ottendel af hans Løn i Pension til Enken; ganske vist kræver Loven, at Manden skal tegne en Enkeforsikring, der kan give Hustruen endnu en Ottendedel, men denne Forsikringspræmie gaar jo dog af hans egen Lomme, og selv med en Fjerdedel af Lønnen er Enken mere end daarligt stillet.

I heldigste Tilfælde, altsaa hvor Manden lever saa længe, at han kommer paa højeste Gage, kan hun faa 6—700 Kr. at leve af, og at dette er altfor lidt til en gammel maaske svagelig Kvinde, vil nok alle indrømme. Og tænk saa, hvordan den Kone er stillet, der bliver Enke efter 10—15 Aars Ægteskab, som maaske staar med en Flok Børn og som har 4—500 Kr. i Pension! For gammel til at optage sit Ungpigeerhverv — om hun har haft et — og trods alt med større Fordringer til Livet og især til Børnenes Uddannelse end almindelige Arbejderhustruer, er hun næsten den ulykkeligst stillede Kvinde af alle. Dette er en stor Uretfærdighed. Ved at tilstaa sine Embedsmænd Pension indrømmer Staten selv, at Lønnen kun gives til at leve fra Haanden og i Munden; hvorledes kan det da forsvares, at Familien ved Mandens Død saa at sige ganske overlades til egen Hjælp? Med Folk i frie Stillinger er det en anden Sag; ofte kan Hustruen overtage Mandens Erhverv — drive Forretningen eller Landejendommen — i hvert Fald er der Værdier, der kan gøres i Penge; men Staten giver til sin Embedsmand kun den knappe aarlige Pengeløn og fordrer til Gengæld hele hans Arbejdskraft, saa der ingen Mulighed er for ham til at samle Formue paa den Maade, derfor bør den ogsaa absolut paatage sig at sørge for, at hans Familie ikke behøver at lide Nød. Dette kan ske derved, at Loven ændres saaledes, at den Pensionsret, der nu kun gælder for Manden, gaar over til ogsaa at gælde Hustruen, saa at Pensionen udbetales ubeskaaren til den længstlevende.

Hvis en Lærer, som er Enkemand, tager sin Afsked, naar han har en aarlig Indtægt paa 2400 Kr., faar han i Pension 2/3 af Lønnen, altsaa 1600 Kr. til sig og sine Børn at leve af. Enken efter en Mand med denne Løn faar til sig og det samme Antal Børn kun 600 Kr.

Paa dette himmelraabende uretfærdige Forhold beder jeg Kvinderne have deres Opmærksomhed henvendt.

j.